

INDENRIGSMINISTERIETS 5. KONTOR

Den 12. februar 1974.

Redegørelse til folketingets finansudvalg vedrørende spørgsmålet om gennemførelse af landsomfattende forebyggende livmoderkræftundersøgelser af kvinder.

Det af indenrigsministeriet nedsatte sagkyndige udvalg til undersøgelse af mulighederne for forebyggelse af livmoderkræft afgav betænkning i 1971. Udvalget kunne anbefale gennemførelse af sådanne større anlagte profylaktiske helbredsundersøgelser af kvinder i bestemte aldersgrupper, men udtalte dog i sin konklusion, at værdien af sådanne undersøgelser ahang af en række endnu ikke helt overskuelige faktorer. Man tog således ikke endelig stilling til, hvilken af de eksisterende undersøgelsesmetoder man skulle tage i anvendelse, ligesom det måtte afklares ved nærmere forhandling med de implicerede parter, hvorvidt undersøgelserne skulle centraliseres på de amtskommunale sygehuse eller foretages af speciallæger eller hos praktiserende læger. Udvalget gjorde desuden opmærksom på, at iværksættelse af en landsomfattende undersøgelse ville forudsætte en betydelig forøgelse af antallet af uddannede cytologer og en udbygning af gynækologiske afdelinger i provinsen. Udvalget forestillede sig derfor, at man som et første skridt på vejen imod en fuldt udbygget ordning opbygger et undersøgelsesapparat, hvorved der bliver plads til en kapacitet på ca. 200.000 livmoderkræftundersøgelser årligt, hvilket tillader undersøgelse af alle kvinder i aldersgruppen 30-49 år hvert 3. år. En fuldt udbygget undersøgelseskapaçitet vil blive på 625.000 undersøgelser årligt.

Man henstillede derfor, at indenrigsministeriet optog forhandlinger med sundhedsstyrelsen, Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns og Frederiksberg kommuner samt Den almindelige danske Lægeforening med henblik på en afklaring af disse spørgsmål.

I sundhedsstyrelsens udtalelse af 26. januar 1972 hed det, „at man i det hele kan tilslutte sig udvalgets konklusion og indstilling og således kan anbefale, at der snarest muligt optages de fornødne forhandlinger med de interesserede parter.“

Fra Københavns og Frederiksberg kommuner, Den alm. danske Jordemoderforening samt Den alm. danske Lægeforening modtog indenrigsministeriet svar af overvejende positiv karakter.

Derimod har Amtsrådsforeningen i Danmark endnu ikke taget stilling i sagen.

Der foreligger således endnu ikke tilstrækkeligt grundlag for en landspolitisk stillingtagen til prioriteringen af denne opgave i lyset af de krav, der i øvrigt stilles til resourceforbruget inden for den samlede sundhedssektor. Opmærksomheden henledes i denne forbindelse på, at der ved lov om offentlig sygesikring er tilvejebragt hjemmel for, at forebyggende helbredsundersøgelser kan tilbydes som en sygesikringsydelse, og at det derfor må indgå i overvejelserne om iværksættelse af forebyggende livmoderkræftundersøgelser, om disse undersøgelser bør gennemføres som en egentlig „folkeundersøgelse“ eller „masseundersøgelse“ med det formål at opnå størst mulig dækning i den befolkningsgruppe, undersøgelsen omfatter, eller om de forebyggende livmoderkræftundersøgelser blot bør være et tilbud fra den offentlige sygesikring til de kvinder, som måtte være interesserede.

Det kan endvidere nævnes, at en statistisk undersøgelse, som er foretaget af Dansk Tuberkulose Index på grundlag af dødelighedstallene for 1956-71, har vist, at en reduktion på 10 pct. af dødeligheden af livmoderkræft vil nedsætte den samlede dødelighed blandt kvinder med 0,1 pct., varierende i de enkelte aldersklasser mellem 0,9 pct. i aldersklassen 30-39 år og 0,1 pct. i aldersklassen 70-79 år.

Med hensyn til resultaterne af de forsøgsmæssige undersøgelser, der har været iværksat henholdsvis i Storstrøms amt og Københavns-området, henvises til vedlagte redegørelse fra sundhedsstyrelsen.